

Téma: Neutralizace

Úkol: Příprava chloridu sodného neutralizací vodných roztoků hydroxidu sodného kyselinou chlorovodíkovou

Princip:

Neutralizační reakce patří do skupiny protolytických reakcí. Probíhají při smísení vodných roztoků kyseliny a zásady. Produkty neutralizace jsou sůl kyseliny a voda.

Postup práce:

- Vypočteme navážku NaOH pro přípravu 100 ml roztoku NaOH o koncentraci $c = 1 \text{ mol.dm}^{-3}$.

$$m(\text{NaOH}) = c(\text{NaOH}) \cdot M(\text{NaOH}) \cdot V_r$$

$$m(\text{NaOH}) = 1 \cdot 39,999 \cdot 0,100 = 3,999 \text{ g}$$

$m(\text{NaOH})$ ..... hmotnost NaOH (g)

$M(\text{NaOH})$ ..... molární hmotnost NaOH (g.mol^{-1})

$c(\text{NaOH})$ ..... látková koncentrace (mol.dm^{-3})

V_r ..... objem roztoku (dm^3)

- Vypočteme množství HCl 35 % pro přípravu 100 ml roztoku HCl o koncentraci $c = 1 \text{ mol.dm}^{-3}$

$$m(\text{HCl}) = c(\text{HCl}) \cdot M(\text{HCl}) \cdot V_r$$

$$m(\text{HCl}) = 1 \cdot 36,468 \cdot 0,100 = 3,6468 \text{ g}$$

$m(\text{HCl})$ ..... hmotnost HCl (g)

$M(\text{HCl})$ ..... molární hmotnost HCl (g.mol^{-1})

$c(\text{HCl})$ .....látková koncentrace (mol.dm^{-3})

V_r .....objem roztoku (dm^3)

$$3,6468 \text{ g} \dots\dots\dots 100 \% \text{ HCl}$$

$$\underline{x \dots\dots\dots 35 \% \text{ HCl}}$$

$$x = 10,419 \text{ g}$$

$$V = m / \rho = 10,419 / 1,18 = 8,83 \text{ cm}^3 = 8,83 \text{ ml}$$

$$\rho = 1,18$$

V .....objem kyseliny (ml, cm^3)

m .....hmotnost kyseliny (g)

$\rho = 1,18$ .....hustota kyseliny (g.cm^{-3})

- Na předvážkách navážíme co nejpřesněji 3,999 gramů NaOH, rozpustíme v kádince asi v 50 ml destilované vody, přelijeme do odměrné baňky objemu 100 ml a dolijeme vodou po značku. Zazátkujeme a dobře promícháme.
- Odměrnou baňku objemu 100 ml naplníme asi do poloviny destilovanou vodou, přilijeme opatrně 8,8 ml konc. HCl z odměrného válce a dolijeme destilovanou vodou po značku. Zazátkujeme a promícháme.
- Do titrační baňky odpipetujeme 25 ml připraveného roztoku NaOH a přidáme asi 3 kapky fenolftaleinu. Titrujeme (z byrety) připraveným roztokem HCl do odbarvení. Spotřebu HCl (V_{HCl}) zapíšeme.
- Zvážíme prázdnou, čistou odpařovací misku.
- Do misky přelijeme z titrační baňky připravený roztok NaCl, necháme částečně odpařit vodu a nasycený roztok necháme volně krystalizovat.
Vyloučené krystaly zvážíme - skutečný výtěžek (SV).
Vypočteme teoretický výtěžek (TV) a relativní výtěžek (RV).

výpočty:

$$m(\text{NaOH}) = c(\text{HCl}) \cdot M(\text{NaOH}) \cdot V(\text{HCl}) = 1 \cdot 39,999 \cdot V(\text{HCl}) = \quad \text{g NaOH}$$

$m(\text{NaOH})$ ..... hmotnost NaOH (g)

$M(\text{NaOH})$ ..... molární hmotnost NaOH ($\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

$c(\text{HCl})$ ..... látková koncentrace HCl ($\text{mol} \cdot \text{dm}^{-3}$)

$V(\text{HCl})$ ..... objem roztoku HCl (dm^3)

$$39,999 \text{ g NaOH} \dots\dots\dots 58,443 \text{ g NaCl}$$

$$\frac{\text{g NaOH} \dots\dots\dots x}{\text{g NaOH} \dots\dots\dots x}$$

$$x = \text{g NaCl} = (\text{TV})$$

Vypočteme relativní výtěžek (RV).

$$\text{RV} = \text{SV} / \text{TV} \cdot 100 \quad (\%)$$